veram interpretationē. sicut recipiunt cōstitutiōes positiue decretis inserte quib⁹ innitit̄. Sic intelligēdo ꝙ nō est fas appellare a papa vel ei⁹ iudiciū in causis fidei declinare. nō quidē ꝓ omni et in omni casu. sed qñ facit id qđ in se ē ⁊ qñ nō apparet deui⁹ a fide. sed ambulat recte ad veritatem euāgelij sine ꝑsonaꝝ acceptiōe. quēadmodum in ꝓhemio et narratione sue cōstitutionis dicit eē faciēdū ꝑ sūmum pōtificē. et ꝙ ita fecit affirmat Nā cōstitutiōes et leges ꝑm Aristotelem feruntur vniuersaliter. quāuis in aliquo casu dabili pati possunt instantiā. Porro dñs noster tollē poterit efficaciter suspitionem sinistram. que contra sāctitatē suā fieri posset si dicta sua factis cōpēset hoc est si sponte nullo inquirente damnet doctrinā illam pestiferam et crudelē contra polonos. cum similibus et alijs. cū tali celeritate ⁊ rigore. q̄lem fidei materia vergēs in scandalum et perniciem reipublice postulat et requirit. ꝓcul abiecta quauis acceptione ꝑsonaruꝫ

Explicit tractat⁹ mgrī

Johannis Gerson sacre pagine professoris eximij. Qūo et an liceat in causis fidei a sūmo pontifice appellare seu eius iudicium declinare

Sequitur libellus eius

dē doctoris articulorū theologicoꝝ et scholastice ꝯpositoꝝ. ꝯtra petrū de luna ad ꝯuincēdū eū fuisse et esse notorie hereticū. et ꝑtinacit̄ errasse et errare contra catholicā et euāgelicā veritatē sup ꝑtāte et auctoritate ecc̄ie. Et ꝯtinet duos tractat⁹. In ꝑmo ponunt̄ generales articuli In scđo spēales. et qui subsūpti spēalit̄ ex generalib⁹

Primus articulus

Et ꝑmo cōstat ꝙ iste ē articul⁹ fidei ꝙ est vna sc̄a catholica et apl̄ica ecc̄ia Scđs articul⁹ Itē ꝙ hec vnitas ecc̄ie non sic dependet a ꝑsona pape essentialit̄. q̄n posset manē vna et maneret de facto qñ nullus est papa in ecc̄ia Terti⁹ articulus Itē q̄muis vnitas ecc̄iastica essentialis sit ad ꝑm ariuꝫ caput xp̄m. Nihilomin⁹ vnitas altera accidētalis vel secūdaria cōsistit in obediētia ad vnū sūmū pōtificē q̄ est caput secūdariū in ecc̄ia cū xp̄o. Sic videlicꝫ ꝙ q̄libꝫ catholic⁹ debꝫ hr̄e ꝓmptitudinem seu ꝑparationem animi ad obediendū vno sūmo pōtifici. dū cōstitēit sibi aut ꝯstare debuēit ꝙ sit papa aliq̄s legitime electus. Et vltra scđo requirit̄ ꝙ non ponat sciēter impedimētum ꝯmissiue vel omissiue. ne ꝑficiat̄ ecc̄ie dei vnus papa cert⁹ et legitime elect⁹. ideo em̄ ꝯdēnat⁹ ē inter ceteras causas Johēs huys. qꝛ dicebat ꝙ ecc̄ia

dei vsq̄ ad ɔsūmationē seculi po
terat eque bene regi ꝑ sacerdotes
dispersos ꝑ mūduz. absq̄ vno ca
pite sicut cuz tali capite. Nñ sicut
dicūt theologi ꝙ sacramētū ɔfir
matiōis est sacramētum nc̄itatis.
nō q̄dē simplicit̄. cū sine illo staret
salus sed sic ꝙ obligat̄ q̄libet ad
nō cōtēnendū susceptionē hui⁹ sa/
cramēti ꝓ tp̄e et loco oportunis.
Ita ꝓportionabilit̄ de vnione vel
adhesiōe ad vnicū papā p̄t intelli
gi. sicut etiā dici solz apud theolo
gos ꝙ p̄ceptū affirmatiuū quale
est de habēdo papā obligat ad sē
per. nō ꝓ sꝑ Item ꝙ culpabilis in
priori articulo. p̄mo mō vel scd̄o
vere dicitur fautor et nutritor scis
matis. imo ꝛ scismatic⁹ si iūgat ꝑti
naciā id est si nō velit corrigi q̄m/
uis staret ꝙ ex h̄ solo non esset he
retic⁹ si faceret h̄ nō ex errore intel
lect⁹. ꝫ ex deprauatiōe affect⁹. q̄m/
uis apud ecc̄iam hñdus essz ille
vel heretic⁹ vel de heresi vehemen
ter suspect⁹. Quart⁹ articul⁹

Itē ꝙ ecc̄ia sic instituta ē a xp̄o
ꝑfecto legislatore. ꝙ p̄t se continu
are et de facto ɔtinuabit in vnita
te vsq̄ ad cōsūmationē seculi et h̄
intelligendo. nedum de p̄maria et
essentiali vnione q̄ est ad xp̄m. sed
de accidentali et secūdaria ad sū
mū pontificez. sic ꝙ pōt et poterit
sibi instituere caput vnū scd̄ariuz
qd̄ dicit̄ papa. Et q̄cūq̄ impedit
scient̄ ɔmissiue vel omissiue talem
vnitatē ecc̄ie. agit ɔtra articulū iā
dictū. vnā sāctā catholicā ꝛc. Etiā
vbi videret̄ stare. cuz p̄ma vnitate
ad xp̄m Inde patz ꝙ aliquis exi/
stens papa legitime elect⁹. p̄t effici
scismatic⁹. si det impedimētū scien
ter ɔmissiue vel omissiue. ꝙ tota ec
clesia nō obediat vni sūmo pōtifi
ci. Dū exēpli gr̄a papa nō p̄t re/
ducere maiorē partez xp̄ianitatis
ad obediendū vni capiti nisi cesse
rit et alter ɔstituat̄ Ip̄e vero h̄ ꝑti
nacit̄ renuit facē aut in aliq̄ multi
plici casu tali Simile diceret̄ d̄ in/
obediētib⁹ vero pape ꝙ p̄nt esse
scismatici. et alij q̄ nō obediūt sed
parati sunt obedire mō p̄dicto vt
apponūt diligētiā suā ꝙ vniat̄ ec
clesia sūt immunes a scismate

Quint⁹ articul⁹

Itē si ꝓbet̄ de aliquo ꝙ circa
p̄missa sit hereticus h̄ ē iuxta ver
ba augustini ꝙ fingat sibi nouum
errorez vel antiquū sequat̄ glorie
sue ꝑ p̄ncipat⁹ sui causa. ꝓbabitur
ɔsequent̄ manifestissime ꝙ talis ē
nedū fautor scismatis. sed vere scis
matic⁹ Et ideo sufficiat in sequen
tib⁹ coartare sermonē ad heresim.
q̄m ex isto sufficienter cōcludetur
scisma Sext⁹ articulus

Item ꝙ dū nullus est papa vel
dum lapsus est in heresim manife/
stam et iam damnatam. vel dum
consentire non pōt ꝙ ecc̄ia cōgre
getur. qꝛ scz effectus est amens et
insanus incurabilit̄. vel incarcera
tus est taliter ꝙ haberi nō potest
accessus ad eum. etiā si necessitas
vel euidens vtilitas immineat p̄t
se congregare sicut papa. Et idem
dicendū est vbi papa sufficienter
sūmat⁹ et requisitus ꝓ ɔgregādo

ecclesiā ad vniendū eam in fide et morib⁹ vel ad constituēdū sibi papam certū. nollet contumaciter eā conuocare ¶ Septimus articul⁹

¶ Itez iste articul⁹ sequit̄ ex p̄oribus. vt ex negatione ei⁹ sequeret̄ ꝙ ecc̄ia nō fuisset a xp̄o ꝑfecte instituta ꝓ sui conseruatiōe et vnitate legitima in mēbris suis in fide et morib⁹ et ad vnū caput scd̄arium verū et certū. qd̄ apertissime ē cōtra apl̄m ad Ephe. iiij. et alibi multis locis. et Ozee p̄mo

¶ Octau⁹ articulus

¶ Itē ecc̄ia dicitur catholica id est vniuersalis et apl̄ica. qm̄ om̄is homo generaliter obligat̄ adherere firmiter illis veritatib⁹ q̄s eadem ecclesia tenet. docz. et p̄dicat que veritates sūt sufficienter in sacra scriptura cōtente. presertim in euangelio vel ex contētis in sacra scriptura. et clare deducunt̄ vel ꝑ apostoloꝝ doctrinaz successiue deducte sunt de generatiōe in generationē vsqz ad nos ꝑ obseruationē legitimaz. Vñ dicit̄ ecc̄ia apostolica. qm̄ in apl̄orū doctrinā fūdata est. taz verbis q̄z scriptis

¶ Nonus articulus

¶ Itē dū est data in euangelio ꝑ xp̄m aliqua regula generalis obseruanda. illa obligat omnē hominē habentē vsū rōnis. nisi de exceptiōe alicuius hominis cōstiterit ꝑ eandē legē euangelicaz. et nō solū ꝑ humanā tradicionez vel exceptionē. qm̄ inferioris lex d̄rogare nō p̄t supioris auctoritati

¶ Decimus articulus

¶ Itē ꝙ hec est lex euangelica generalit̄ ꝓmulgata Math. xviij. Si peccauerit in te frat̄ tuus vade et corripe eū inter te et ip̄m solū. Si te audierit lucrat⁹ es fratrem tuū Si te nō audiēit adhibe tecū vnū vl̄ duos testes. vt in ore duoꝝ vl̄ triū testiū stet om̄e v̄bū. ꝙ si non audiēit eos dic ecc̄ie. si aūt ecclesiam nō audierit. sit tibi sicut ethnicus et publican⁹. Sequit̄ ꝯtinuo. Amen dico vobis. quecunqz alligaueritis sup terrā ꝛc. Vbi fūdat̄ ptās supnaturalis ecc̄ie vltra naturalē ¶ Vndecim⁹ articulus

¶ Itē ꝙ ad p̄dictū articulum corroborandū ex alijs sacre scripture passib⁹. possent induci varie leges que sūt de iure ꝓprie diuino et expresso. imo et iure ꝓprie naturali. p̄supposito diuino. vt de abijciendo partē corporis scādalisātē totum corp⁹. siue sit pes. siue man⁹. siue ocul⁹. Mat. xviij. Et ita de reliquis. Sz sufficit ad deducēdū ꝓpositū hec vnica lex predicta. Si peccauerit. Et forte diceret hic aliquis ꝙ quicq̄d sit de mēbris abijciendis aut recidēdis. caput tamē non pōt abijci vita manente. Respōdeo ꝙ similitudo corporis veri et mystici nō est hic vsq̄quaque eadez. qm̄ sine capite naturali corpus nō potest viuere. sed sine capite secūdario corpus mysticuz pōt habere vitam. sicut in casu nostro patet de papa quo remoto vl̄ absciso. stat vnitas et vita in corpore mystico ecclesie. et hoc i virtute capitis essentialis et primi. quod

est xp̄s ¶ Duodecimus articulus
¶ Item sicut sūm⁹ pontifex q̄ntū cūq; legitime fuerit elect⁹ est filius ecclesie Sic dici p̄t et debz frater vni⁹ cuiusq; hominis de ecc̄ia Vñ et ad h̄ significandū dedit nobis xp̄us hanc formaz orandi. Pater noster ꝛc. Si vnum ergo habemus patrē in celis. si vnā matrez ecclesiam in terris. constat ꝙ omnes mutuo sum⁹ fratres. Et oppositum sentire vel dicere de papa esset apertissima dementia

¶ Tredecim⁹ articulus
¶ Itē ꝙ papa q̄ntūcūq; legitime elect⁹ pōt peccare. qꝛ nō est impeccabilis ex assūptōe papalis dignitatis. O ꝓpositū dicere. nisi constaret de aliquo ꝑ diuinā reuelationē esset intolerabilit̄ suꝑbire. et ɔtra testimoniū exp̄iētie p̄ntis et p̄tēite

¶ Decim⁹ q̄rt⁹ articulus
¶ Item p̄dicta lex. Si peccauerit q̄muis data fuerit ꝓ regimine totius ecclesie et filiorum suorum. nihilomin⁹ appropriate data ē ꝑsone petri. qui erat futur⁹ sūm⁹ pastor. sicut ꝓmissū fuerat. Math̄ xvi et executiōi demādatū. Joh̄. xxi.

¶ Decimusq̄ntus articulus
¶ Itē ꝙ xp̄us in p̄dicta lege. Si peccauerit ꝛc. non accipiebat ecclesiam qñ dixit. Dic ecc̄ie ꝓ ip̄o petro vel ꝓ successorib⁹ suis sūmis pontificib⁹ patet qꝛ petrus nō dixisset sibi ip̄i qñ frater su⁹ noluissz obedire monitioni sue seu fraterne correctioni. Intelligebat ergo de ecc̄ia q̄ est congregatio fideliū. p̄sertim qñ frat̄ qui peccabat et nolebat corrigi fuisset talis ꝙ nō habuisset prelatū supra se sicut est papa. qui tñ subiect⁹ est legi predicte sicut ip̄e est frater peccabilis

¶ Decimussextus. articulus
¶ Itē xp̄us dicendo in predicta lege. Q̄ si ecclesiā non audierit sit tibi sicut ethnicus et publican⁹ docet manifeste ꝙ etiā habet auctoritatē iudiciariam. alioq̄n si non audiret̄. non esset ɔtumacia vel peccatum. Et patet aliūde per illud. Qui vos audit me audit ꝛc. Et iterum. Quecūq; alligaueritis super terram ꝛc Sic subiungitur statim post predictaz legē Si peccauerit

¶ Decimusseptim⁹ articul⁹
¶ Item ꝙ omnis qui potest ꝛ debet licite puniri iudicialiter. potest etiā licite euocari ad iudiciū. etiaz per appellationez. aut prouocationem aut citationem. ꝓut visū fuerit expediens iudici vel illis q̄ ad iudiciū accusare volūt fratrez delinquentē. presertim vbi non appa ret pro tūc modus conuenientior procedendi contra reum et peccatorem fratrem

¶ Decimusoctauus. articulus.
¶ Itez ꝙ nulla constitutio humana potuit aut potest preiudicare legi predicte. Si peccauerit. ꝛc. Cum sit de iure pure diuino. et de iure proprie naturali presupposito diuino

¶ Decimusnonus articulus
¶ Item ꝙ constitutiones que dicunt ꝙ papa pōt deponi si labat̄ in heresim. non sunt censende cōstitutiōes pure humane vel positiue

aliquorū sūmoꝝ pontificuz vel al
terius. Patz qꝛ tunc non ligarent
papā. quia par in parem non ha
bet imperiū

Vicesimus articulus

Itē ꝙ fundant̄ he cōstitutiōes
p̄ncipaliter in p̄dicta lege. Si pec
cauerit ꝛc. Et in alijs iurib⁹ ꝯformi
bus sicut pretactum est articulo
vndecimo

Vicesimus p̄mus articulus

Itē ꝙ sicut hec constitutio xp̄i
Si peccauerit ꝛc. non specificat vl̄
restringit de solo peccato heresis
ꝫ et generaliter de quolibet pecca
ti genē. qđ p̄t deduci in publicuz
Sic qđlibet pcc̄m pape publicū
seu notoriū p̄t denūciari ecclesie.
si fraternalit̄ monit⁹ papa nolit au
dire monētē. neqꝫ testes inductos
nisi daretur ex lege ꝓprie diuina.
ꝙ aliquod pcc̄m xp̄us istic exclu
serit. qđ vtiqꝫ fieri non poterit

Vicesimus secundus articul⁹

Itē q̄cunqꝫ cuiuscūqꝫ stat⁹ fue
rit qui scripserit vel assēuerit ꝙ pa
pa non possit ꝓ alio crimine accu
sari coraz ecc̄ia q̄ꝫ ꝓ heresi. ille ne
gand⁹ est simplicit̄ tanq̄ꝫ cōtradi
cens textui euāgelico. Vel reuerē
ter glosand⁹ est si non appareat ꝙ
fuerit in hac assertione ꝑtinax. et
si in alijs bene sensit. Simile dicit̄
de scripturis q̄ sonare videtur ꝙ
papa non habz supiorem iudicez
in terris. et ꝙ ab eo nūq̄ꝫ licuit ne
qꝫ licet appellare. et ita de similib⁹
que si excludūt auctoritatē genēa
lis concilij. sunt hereses manifeste
Sed nō est leuit̄ presumenduz ꝙ
alij doctores sic senserint generali
ter absqꝫ omni exceptiōe possibili
occasione vel colore

Vicesimus tertius articulus

Itē ꝙ glosa que dicit ꝙ ꝓ alio
crimine q̄ꝫ ꝓ heresi p̄t papa accu
sari vel deponi. non habet auctori
tatē vel robur tanq̄ꝫ ab vno glosa
tore vl̄ homine. sed a xp̄o immedi
ate et exp̄sse. alioq̄n non faceret fi
dē. sicut p̄dictū est in altero articu
lo. ꝙ par in parē. et vn⁹ inferior in
supiorem non habz iudiciuz

Vicecimus quartus articul⁹

Itē ꝙ de iure diuino et natura
li est ꝓpria defensio sui ip̄i⁹ dū ledi
tur. dū tn̄ hoc faciat ꝑ media non
ꝓhibita in lege diuina et naturali

Vicesim⁹ quintus articul⁹

Itē ꝙ stare p̄t i fc̄o ꝙ aliq̄s mo
lestat⁹ a papa ec̄ vero et legitimo
non possit habē sufficientē defensi
onem nisi prouocet vel appellet a
papa ad iudiciuz ecc̄ie. et nisi sub/
trahat se ab eo. sic ꝙ eius manda
tis nō obediat. q̄ mādata vel obe
diētia tollerēt leso iustā defēsionē
sui ip̄i⁹ vel suorū. vt essz tuitio pro
prie matris vel patris. aut patrie
sue. imo et toti⁹ catholice. vēitatis
aut vnitatis ecc̄ie sicut apparuit in
subtractiōib⁹ multis legitime fa/
ctis tp̄e nr̄o et ꝑ prius

Vicesimus sext⁹ articulus

Itē sicut alias p̄dicatū ē coraz
h̄ sacro ꝯcilio p̄t haberi multiplex
occasio et q̄sit⁹ color ad h̄ ꝙ pos
sit et debeat ꝑ ecc̄iam seu conciliū
generale vice sua dari libell⁹ repu
dij vero pape. qn̄qꝫ sine culpa pa

pe.licet ñ sine causa.qñq; cū culpa pape etiā alia q̄ sit heresis.et numerati sūt colores vel occasiones duodecim. quēadmodū viceuersa sūm⁹ pōtifex pōt dare libellū repudij eccie. sicut patuit i celestino cedente. Uxor aūt et vir nō vidētur hic ad imparia iudicari

Vicesimusseptim⁹ articulus

Itez ꝙ p̄dicti omnes et singuli articuli sūt ꝑ h̄ sacrū cōciliū Constañ.solennit̄ et iudicialit̄ declarati et multipliciter practicati.tā in eiectione olim Johis vicesimitertij q̄ in constitutiōib⁹ et decretis factis sup auctoritate generalis cōcilij.p̄sertim sexta aprilis anno.M cccc.q̄ntodecimo.Et nouissime in decreto facto ꝙ p̄tensa cōstitutio petri de luna nō p̄iudicat subtractioni facte sibi in Arrogonia.ꝛc.

Vicesimusoctauus articul⁹

Itē ꝙ docēs vel asserēs nūc oppositū alicui⁹ articulorū premissorū cadit in heresim iā dānatam.et asserit exp̄sse cōtra p̄dictā legem euangelicā.Si peccauerit ꝛc.Et cōtra articulū istū.Unaz sāctam catholicā ꝛc.Et cōtra det̄minata exp̄sse ꝑ hoc sacrū cōciliū.sicut pretactum est

Vicesimusnonus articulus

Itē ꝙ p̄latus eccīastic⁹ etiā papa det̄minās iudicialit̄.aut ꝑ modū constitutiōis perpetue et penalis oppositū p̄missoꝝ articulorum non potuit aut p̄t a ꝑtinacia q̄uolibz excusari.tū qꝛ demonstrat ꝙ non quēit tota solicitudine veritatem dum eam scienter impugnat. ē ad impugnādū omnes alios inducit q̄ntū in se est per excōicationes et alias penas grauissimas. tū viciosus in casu p̄nti.quia non ostendit se paratū corrigi dū regulam sui correctricem negat et impugnat scz auctoritatē ecclesie vel generalis ꝯcilij vice sua

Tricesimus articulus

Itē ꝙ nulle protestationes facte in oppositū relcuant talez assertorem vel determinatorez.quo minus debeat in errore suo ꝑtinax iudicari.qꝛ cum talibus ꝓtestationibus generalib⁹ de volendo stare in fide eccie ꝛc.Stat de facto particularis erroris assertio.sicut posset lati⁹ deduci taz per rōnes q̄ ꝑ exempla priorū hereticoꝝ et etiā modernorū dū factū repugnat ꝓtestationi

Deo gratias

Explicit liber primus

magr̄i Johannis Gerson eximij ꝓfessoris sacre theologie articulorū theologicorum generaliū scholastice cōpositorum contra petrū de luna ad conuincendū euz fuisse et esse notorium herticum

Sequitur secũdus li
ber eiusdem doctoris articuloruz
spẽaliũ subsũptorũ spẽaliter ex ge
neralibus articulis super potesta
te et auctoritate ecclesie contra pe
trum de luna ad cõuincendũ eum
vt prius

Et p̃mo notandum est
ꝙ petrus de luna du
dum fecit q̃ndaz pretẽ
sam constitutionem et
eam pluries solennit̃ publicauit et
publicari fecit.imo et practicauit
q̃ntum in se fuit.tam contra xp̃ia/
nissimũ regem francie ante concili
um pisanum.q̃z nouissime cõtra il
lustrissimũ regem arrogonie.et ge
neraliter contra omnes qui sũt in
hoc sacro Constañ.concilio.sicut
patet ex sua responsione ad citati
onem Que pretensa cõstitutio in/
cepit In dierũ successu crescẽte ma
licia ꝛc. Datum massilie q̃rtodeci
mo kal̃.iunij.ãno tertiodecimo põ
tificatus nostri ita ꝙ sunt decẽ an
ni vel circiter

Scd̃us articulus

Itẽ ꝙ in pretensa constitutione
ponit̃ in forma talis clausula int̃
ceteras omnes ꝛc.qui a nobis vl̃
successorib⁹ nostris romanis pon
tificibus canonice intrantibus ap
pellare p̃sumpserint.seu a nr̃a seu
ip̃orum successorum nostrorum ro
manorum pontificuz canonice in/
trantiuz obedientia recesserint.ac
se subtraxerint.vel in premissa sub
tractione aut appellatione perseue
rauerint seu ꝑstiterint.seu eis in p̃/
missis impedimentis seu appellati
onibus.subtractionibus. vel ꝓuo
cationib⁹ scienter ꝑ se vel ꝑ alium
vel alios quauis occasiõe seu q̃si
to colore dederint. auxiliũ. consili
um.vel fauorem.et qui ꝑtinaciter
asseruerint illos qui p̃missa cõmit
tũt per nostras sententias non li
gari cuiuscũqz stat⁹.grad⁹: digni
tatis existant vel conditiõis.etiã
si cardinalatu p̃riarchali .archie/
picopali.regali .imperiali.vel alia
q̃uis ecc̃iastica vel mũdana p̃ful
geant dignitate.ex nũc auctorita/
te apposita.excõicatiõis sententiã
ꝓmulgam⁹.a qua null⁹ p̃terq̃z a
romanis pontificib⁹ nisi dũtaxat
in mortis articulo poterit benefi
ciũ absolutionis obtinẽ ꝛc. Et ad/
dunt̃ pene depositiõis ꝛc.

Terti⁹ articul⁹

Itẽ ꝙ dicta clausula sicut patz
ex forma sua est generaliter absqz
omni exceptione posita tam d̃ pe
tro de luna q̃z de quocunqz legiti
timo successore suo .siue labat̃ ali
quis eoꝝ in heresim. siue in aliud
peccatũ quodlibz q̃ntũcũqz enor
me.qꝛ dicit q̃uis occasione seu q̃si
to colore ꝛc. Et qꝛ si voluisset.ali
quã exceptionẽ fuisse. illã explicas
set. Sed qꝛ videbat exceptionem
redũdare potuisse cõtra seip̃m.ꝓ/
pterea nullã apposuit vel apponen
dã iudicauit

Quart⁹articul⁹

Itẽ ꝙ petr⁹ d̃ luna in suis rñsio
nib⁹ datis ad citationẽ contra eũ
factam dat apte intelligi .ꝙ vult
practicare dictã p̃tẽsã ꝯstitutionẽ

et tenz firmiter ꝙ habuit et habz robur et vim suā contra omnes ⁊ singulos qui sūt in hoc sacro Constañ concilio. qꝛ sic dicit in forma

Protestandū tñ ꝙ per quēcunqꝫ facta vel facienda dicta seu dicenda sub quacūqꝫ forma nō intēdit dictā congregationē aut eius p̄tensam citationē cōprobare. nec ip̄am citationē qūolibet exaudire aut in quencunqꝫ seu qualencunqꝫ vigorē tanq̄ꝫ a notorie nullā potestatem habentibus emanatam quoq̄ modo tribuere seu prestari. imo ip̄am et alia quecunqꝫ facta seu facienda ordinata seu ordinā da contra ip̄m et romanā ecclesiā cum sint de facto presūpta ꝑ eos. pronūciauit decreuit. et declarauit. pronūciat decernit. et ꝺclarat cassa. nulla. et irrita ip̄o iure vt de his etiā est solēniter ꝓtestatus.

Postremo cū in p̄tensa citatiōe contineat̄. ꝙ cōuenientes in vnum canonice cōuocati et repñtantes ip̄am vniuersalē ecc̄iaz decreuerūt ꝛc. Rñdet idem domin⁹ noster papa ꝙ predicti ꝯgregati in Cōstañ non sūt generales synod⁹. nec vniuersalem ecc̄iam repñtant. cuz sint excōicati et om̄ibus ecc̄iasticis dignitatib⁹ gradib⁹ ⁊ auctoritatib⁹ ⁊ iurisdictiōe priuati. et per ꝯsequēs nullas partes iudicij potuerūt assumere. nec possunt sicut nec etiam iurisdictionē aliquaz exercere. p̄cipue cū minor in maiorez et p̄maxime in papā. quem nec iuris auctoritas. nec rōnis debitū. nec alicui⁹ obligationis necessitas ad hoc artāt actū imperiosū exercē nō possit

Ecce temeritatē et ꝑtinaciam aduersus hoc sacrū ꝯcilium et aduersus omnes indifferent̄ qui sibi nō obediūt. Nñ et reputat solam ecc̄iam esse apud se et solū cōciliū generale. et ꝙ cathedra sua est archa noe sicut dixit verbo dans intelligi ꝙ null⁹ extra hanc arcam saluabit̄. Et ita de plurimis

Quintus articulus

Itē ꝙ hec p̄tensa constitutio ꝺ directo et exp̄sse repugnat om̄ib⁹ et singulis p̄oribus articulis. qui elucidant hanc legem euangelicā Si peccauerit ꝛc. Et qui fundātur in hac lege cum suis similibus. ⁊ ꝫ notorium est ex terminis

Sext⁹ articul⁹

Itē ꝙ petrus de luna nō excusatur vel releuat̄ ab heresi p̄dicta et pertinacia per generales protestationes quas facit que sic habētur in forma

Protestationes petri de luna

Dicit ac etiā ꝓfitetur ꝙ in veritate fidei ⁊ vnitate catholice ecc̄ie sꝑ fuit et ē. sꝑqꝫ se fuisse et ꝑmansisse firmit̄ credit. nec ab illis vnq̄ꝫ mō aliq̄ deuiauit. sic̄ nec deuiare intēdit. nec fauorē scismati vel heresi aliq̄ mō dedit. sicut nec dare intendit. imo sꝑ tenuit et tenet firmiterqꝫ credidit et credit. qꝺ sācta Romana et catholica ecclesia tenuit et tenet ꝓfitetur et docet. nec aliquid a p̄dictis decreuit dicere. facere. scribere. docere tenē

seu credere intendit in posterum. gratia eidē diuina assistente. nilqꝫ ꝑtinaciter seu incorrigibiliť dixisse seu dicere voluit nec intēdit Sꝫ omnia preterita. pñtia. et futura q̄cunqꝫ dicta et dicenda. facta et facienda. scripta et scribenda. credita et credenda. docta et docenda subijcit subiectaqꝫ esse voluit correctioni et determinationi catholice ecc̄ie sacrosācte. Etsi cōtra p̄missa vel aliqđ premissoꝝ dixerit scripserit aut fecerit q̄uis mō qđ nō credit. paratus est sꝑ stare correctioni dicte sācte matris ecclesie. in cui⁹ vnitate viuere intendit atqꝫ mori sicut catholicus et fidelis. et facere et complere ea ad q̄ astringitur in premissis et quolibet premissorum. Constat em̄ ꝙ cum his ꝓtestationibus remanēt particularis error su⁹ non purgatus

Septimus articulus

Itē si nunc predictus petr⁹ de luna vellet a p̄dicta heresi sua reuerti ⁊ redire ad gremiū ecc̄ie. ipa posset non claudere sibi gremium dando indulgentiam de scelere. ꝫ non deberet ipsum impunitum relinquere vel in papatu pretenso retinere. etiā vbi fuisset aliunde papa legitimus

Octau⁹ articulus

Itē ꝙ si mittat nūcios suos. videtur ꝙ in primis et añ omnia ꝓponendi sunt ipis p̄cedentes articuli vt respondeant sigillatim ad quēlibet. qm̄ per hoc fiet abbreuiatio aliorū ꝓcessuū iuridicorum. q̄ versarentur in his que sunt facti. qm̄ per predictos articulos pōt veraciť vno verbo dici ipi petro de luna. Ex ore tuo te iudico ꝑue neq̄m. imo videtur ꝙ nuncij si mittantur erunt interrogandi super p̄missis nedū ꝓ nōine seu vice petri de luna. ꝫ etiā pro se ipis. vt videatur quid sentiant super eisdem articulis. vt si male habeant et ipi male iuxta demeritum et errorem. si bene condemnabiť eorum magister ex eorum confessione catholica et vera Articulatio pretacte constitutionis petri de luna pōt fieri cōtra ipm sub tribus ꝓpositiōibus sequentibus cum ꝓbatione sūmaria et aliarū quarūdaꝫ additione conclusionum

Hec constitutio petri de luna ē hereticalis que incipit. In die ꝛc. Hec constitutio cū suis circūstantijs reddit petrū de luna hereticū Hec constitutio cū suis circūstantijs reddit petrū de luna ꝓprie scismaticū. temerariū. scādalosū. atqꝫ sacrilegum

Probatio prime ꝑtis

Probať prima cōclusio sic Cōstitutio illa ē hēticalis q̄ directe ⁊ exp̄sse p̄iudicat et cōtrariať legi euāgelice. de correctiōe fr̄na et de correctione iudiciali ꝑ auctoritatē ecc̄ie si fraterna nō satisfecerit q̄ habeť Math. xviij Si peccauerit in te frať tu⁹ ꝛc. Sꝫ hec constitutio petri de luna ē huiusmodi. igitur est hereticalis Deduciť maior ꝑ descriptionē hēsis qđ ē dogma ꝑuersuꝫ fidei catho

lice contrariū. Cōstat aūt ꝙ euan
geliū est fides orthodoxa obiecti
ue.sicut dicitur in symbolo. Hec ē
fides catholica. ꝛc .Sed minor in
quo stat difficultas deducitur sic.
Lex predicta.de correctiōe frater
na et iudiciali.aut comp̄hendit pe
trum de luna et suos successores
quos reputat sūmos pontifices
futuros legitime vel non compre
hendit.Non pōt dici scd̄m.quoni
am lex fertur generaliter de omni
fratre dum peccauerit tali pecca
to qd̄ potest deduci in publicum.
Constat autē ꝙ quilibet xp̄ianus
est frater noster etiāsi fuerit papa
quia ꝓpter hoc non desinit dicere
pater noster .Si igitur est pat̄ no
ster.nos parit̄ sumus fratres.Si
vero detur primū sicut dari neces
se est.ꝙ scz papa cōprehenditur
sub lege hac euangelica et immu
tabili que consonat etiā iuri ꝓprie
naturali. Sequitur ergo ꝙ si pec
cauerit in nos. etiaz frater noster
debet fraternaliter primo corripi
iuxta regulam generaliter ita po
sitam.ꝙ si noluerit audire.adhibē
di sunt testes.ꝙ si audire noluerit
denunciandus est ecclesie. quā si
contempserit .habendus est tāq̄z
ethnicus et publicanus.i excōica
tus et extra eccīam posit'.Sequit̄
ergo cōsequent̄ ꝙ eccīa est iudex
pape dū peccauerit pcō publico
et eccīe denunciato. Et pōt eccīa
ta'ez papam excōicare et eijcere a
consortio multiplici occasione et
multiplici q̄sito colore.Cōstat aūt
ꝙ ab inferiori ad superiorem legi
timū potest fieri appellatio seu ꝓ
uocatio seu deductio in causā. seu
iudicialis citatio et euocatio nunc
ad denūciationē alterius .nunc ex
puro iudicis officio . Sed mani
festum est ꝙ hec constitutio tol
lit omnia ista media dum fert ge
neralem excōicationis sententiam
et penas depositionis in omnes q̄
quacunq̄z occasione vel quocunq̄z
quesito colore presumpserint a p
sona petri de luna vel a quocūq̄z
successore seu appellare seu prouo
care.vel ab obediētia se subtrahe
re.i. qd̄ vtiq̄z repugnat et con
tradicit manifestissime huic legi
euangelice ꝓut modo deductuz ē

Probatur secunda conclusio
faciliter ex precedenti Ille enī
proprie dicitur hereticus qui p/
tinaciter asserit imo determinat
heresim.ꝫ petrus de luna pertina
citer ita facit Est enim pertinax q̄
non est paratus corrigi.et qui nō
querit tota solicitudine veritatem
sed impugnat et ad impugnandū
omnnes inducit sub penis k̄ribili/
bus q̄ntum in ipo est Sic est in ꝓ
posito Dodendo maxime ꝙ hic
impugnatur regula veritatis de
directo.p quā errans ff̄ habz cor
rigi.que regula est auctoritas et
ptās iudicialis ipi' eccīe vel Con
cilij generalis vice sua Nā tollit
q̄ntū in ipo ē omnia media p q̄ de
bet errās ad viāz regulaz reduci
veritatis Posset̄ addi circūstātie
q̄i sine nūero q̄ ꝓbāt hāc pinaciā
in petro d̄ luna respectu constituti
onis huiusmodi et aliorum erroꝝ

multiplicium et scandalosissimorũ
seo hec p nũc sufficiunt. attento q
tam erga regem francie q̃z erga
regem arrogonie voluit practica
re constitutionem istam hereticalẽ
atq̃z pestiferaz. imo et in omẽs eri
stentes in hoc concilio. sicut patet
in responsione sua ad citationem

PRobatur ktia conclusio cõ
siderãdo materiã circa quã
est heresis predicta. que de necessi
tate infert peccatum scismatis. qm̃
tendit ad impossibilitanduz reuni
tionez ecclesie sub vno certo pasto
re supremo. quia tollit medium cõ
uenientissimum imo necessariũ scz
auctoritatẽ iudicialem ecclesie seu
concilij generalis vice sua dum p/
hibet ecclesiam congregari ꝛc. et
dum remouet omnem papã a sub/
iectione auctoritatis iudicialis ec
clesie ¶ Confirmantur omnia pre
dicta per constitutiones huius sa
cri ꝛcilij factas et publicatas plu
ries Confirmantur etiã p subtra/
ctiones licitas illorum principum
qui se subtrarerũt. Oportet em̃ cõ
cedere premissas tres conclusiões
vel dicere q hoc conciliuz genera
le errauit faciendo questiones ta
les et in approbãdo nouissime sub
tractionem dominorum Arrogo/
nensium. absit autem hoc a nobis
ita delirare. Etsi dicat q multa iu
ra canonica multe constitutiones
papales et alie videntur sonare p
constitutione petri de luna Respõ
detur q illa iura sunt reuerenk glo
sanda et interponenda conformi/
ter ad inuariabilem legem christi
Aut si vult aliquis illa tenere in
suis terminis proterue et rigide.
nos cum omni libertate talia scri/
pta negabimus esse vera et per cõ
sequens nec iura canonica. quoni
am nullum ius esse censendum est
quod diuine legi conuincitur con
traire ¶ Addatur et hic clausula
questionis que ponitur supra arti
culo secundo In secundis articu/
lis Omẽs. ꝛc. qui a nobis ꝛc. supra
¶ Excerpta ꝑ articulis cõtra pe
trũ de luna in processu productis
¶ Primo in tractatu quem fecit
aut fieri fecit et ab alijs factuz ap
probauit et ratum habuit intitula
to de scismate ponit conclusionez
sequẽtẽ. et ponitur cõclusio sequẽs
¶ Nulli conuenit potestati nec di
uine nec hũane q q̃d sit intra vnũ
locum. et extra eundem. dictamq̃z
conclusionem pertinaciter asseruit
et sustinuit que heretica est contra
sacram scripturam et diuinam po
tentiam est. cum deus sit intraz e/
xtra eũdẽ locũ. et hoc est notoriũ.
¶ Item q dixit. scripsit. vel scribi
fecit et asseruit idem dominus ad/
uocatus vt premittit. B. q si iuis/
set ad pisanum conciliuz vel iuissz
ad illud ad cedenduz papatui. vt
aliqui sibi consuluerunt et consule
bant iam non essent claues in ec/
clesia nisi deus incarnatus fuisset
et claues de nouo dedisset et hoc
est notorium ¶ Item in tracta/
tu quem fecit aut fieri fecit et fa/
ctum approbauit et ratum habuit

ɔtra pisanum cōcilium. qui incipit Quia nōnulli in q̄rta ꝑte via t̄tia C. sb̄sequent̄ et alibi in dicto tractatu dixit. asseruit. et pertinaciter sustinuit. ꝙ stante dubio huius scismatis illi qui nō possūt certificare de veritate ⁊ iustitia alterius contēdentiū d̄ papatu p̄mo electorum. obediendo pape Benedicto tertiodecimo. scz sibi quo ad eum in consciētia sunt et essēt securi. Et hoc est notoriū. Itē dicūt et ꝓponūt dicti ꝓsecutores et ministri ꝙ idē. P. vocat⁹ vt premittit̄ benedict⁹ post p̄missū ꝑ eos pretensū ꝓpinianū conciliū dixit et asseruit ꝑtinaciter et ɔstant̄. Q. si tot⁹ mūd⁹ diceret sibi ꝙ cederet papatui et sibi videret̄ ꝙ nō sequeretur inde vnio ecc̄ie. aut videret̄ sibi ꝙ ipse nō d̄beret cedē ip̄e nō cederet. Et si tot⁹ mūd⁹ diceret sibi ꝙ nō cederet. et sibi videret̄ ꝙ debēt cedere ip̄e cedēt ꝑ h̄ suū iudiciū. imo potius errorē ꝑtinacit̄ p̄ferēdo omni hūano et ecc̄ie vniuersalis iudicio qd̄ manifeste ꝓbat ꝑtinaciā in errore ¶ Itē ꝙ xp̄s ⁊ papa sūt vnū caput ecc̄ie posuit in q̄dā tractatu ɔtra decē ꝓpositiōes stabilientes ɔciliū pisanū ¶ Itē ꝙ ɔciliū generale nullo mō et in nullo casu pōt celebrari sine papa. etiā duz papa mortu⁹ est. Et ita nc̄ario dicendū esset ꝙ in Cōstantia post adunationē tot obediētiaꝝ et regionū nullū est aut fuit generale cōciliū Cuius oppositū tanq̄z catholicū det̄minatū ē et practicatū in h̄ sacro concilio. Et qm̄ h̄ errore dato seq̄ret̄ manifeste ꝙ ecc̄ia nō fuisset sufficient̄ et ꝑseuerant̄ ꝓ sui cōseruatione instituta a xp̄o. Quia deniq̄z nō appareret modus condēnandi vel eijciēdi papā scismaticū incorrigibilē et hereticū cōtradicentem ꝑtinaciter ecclesie ¶ Ponunt̄ cosequent̄ ad ꝓbata d̄ p̄dictis et alijs articulis tres cōclusiōes sequētes ¶ Hec assertio petri d̄ luna ꝙ cōciliū generale nō pōt in aliquo casu cōgregari sine papa est heresis nunc expresse damnata ¶ Hec assertio petri de luna ꝙ si credidissz aliquibus tempore concilij pisani claues hodie non essent in ecclesia est manifeste heretica. presupposita duratione legis dei vsq̄z ad cōsummationem mundi ¶ Hec assertio petri de luna ꝙ christus et papa sunt vnum caput ecclesie est hereticalis. nisi reducatur ad aliquē sensum sanum satis impropriuz

¶ Aduertendum est postremo ꝙ super materia heresis fundate sūt principaliter conclusiōes predicte ex assertiōibus petri de luna Primo quoniam et voces et scripture significant manifestius conceptuz mētis iuxta dictum xp̄i Ex verbis tuis iustificaberis ꝛc. Cui cōsonat dictum Aristotelis. ꝙ voces sunt signa earum que in mēte sunt passionum Secundo quia conuincere hominem herecicum esse ex solis operibus sine vocibus difficilimū est. attento ꝙ heresis principalit̄ consistit in intellectu

¶ Propter quod tertio dicitur ꝙ licet ex predictis articulis

cōtra petrū de luna et sufficienť in facto probatis possit ⁊ debeat suf ficienter cōcludi cōtra eūdē petrū ď luna ꝙ ipe est notorie periurus notorie scismatit⁹. notorie scādali sans vniuersalē ecclesiā sāctaz dei et per cōsequens de heretica pra uitate vehemenť notand⁹ et suspe ctus. presertim circa hūc articuluz Unā sanctā ꝛc. Et circa preceptū hoc. Nō ꝑiurabis ꝛc. Ac perinde ꝑ hmōi suspitionē vehementez et scandalū notoriū datū in materia scismatis et periurij. et incorrigi/ bitatē sit ab omni officio papat⁹ vero vel ꝑtenso rōnabiliter ⁊ iudi cialiter deponend⁹. ꝓut multi solē niter ex iurib⁹ allegarunt et ꝓba/ uerunt. nihilomin⁹ ex solis eisdem ꝓductis et probatis nō videť suf ficienter cōcludi ꝙ sit heretic⁹ ꝓ/ prie dict⁹. nisi confundať ex ꝓprijs assertiōib⁹ suis. constitutionib⁹. et respōsiiōib⁹ datis tā verbo q̄z scri pto Quāobrē studiosi⁹ scriptū est vel articulatū circa hmōi assertio/ nes. attēto precipue ꝙ nōnulli re/ uocant in dubium an papa depo ni possit vel habeat iudicē superio rē in quocunq̄z crimine. nisi sit a fi de deui⁹. vel heretic⁹ ꝓprie dictus

Deo gratias

Finis tractatus con

tra petrum de luna editi a famo sissimo sacre theologie professore magr̄o Johāne Gerson Cancella rio parisieñ.

Incipit sermo eiusdem

De oratione

Obsecro vos tanq̄z ad/ uenas et peregrinos abstinere vos ꝛc. Existi mate precor verbum ꝫ obsecratiōis saluberrime humilis et pie non meum esse verbum. pa rum eniz haberet ex me ponderis et auctoritatis. Accipite poti⁹ tan q̄z ab ecclesiarum principe petro si cut vere est enūciatum originaliť ꝑme petri. ij. et recitatur in episto/ la currentis dominice. Obsecro ꝛc Itaq̄z sic dicit coapl's petri pau lus. q̄z diu sum⁹ in hoc mūdo. pere grinamur a dño dicētes ex sētētia q̄libz cū ꝓpha Incola ego suz in terra ꝑegrin⁹ et aduena. cui⁹ rōnē reddit ibidē apl's Hebr. xi. Qm̄ nō habem⁹ hic manētē ciuitatē. ꝫ futurā inq̄rim⁹. hirl'm illā ciuitatē q̄ edificať vt ciuitas. Et o q̄z glo/ sa dicta sūt de te ciuitas dei ꝛc. q̄s nos deducet in ciuitatē hāc muni tā. Quā felix illa ciuitas. ꝙ a lon ge olim ꝓspiciētes Moyses ⁊ leui nō sine mysterioꝝ q̄dā inuolucro ꝑmogenitis suis imposuerūt noia gersā ⁊ gersō q̄ iterp̄tati sonāt idē qď aduena vel ꝑegrin⁹. Sint igiť nobis aduenis et ꝑegrinis canta biles obsecro. voce petri iustifica tiōes dñi in loco ꝑegrinatiōis no stre. Ad hoc em̄ factus est iste con/ uentus stationis saluberrime vt misericordiaz et auxiliū ɔseq̄mur A quo?. Ab eo qui peregrinanti/ bus duobus discipulis et de se colloquētib⁹ q̄muis nōdū credēti